

**Universitatea de Stat „Alec Russo”
Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Catedra de psihologie**

**Aprobat
la ședința Catedrei de
psihologie
din 27.01.2015
proces verbal nr. 6**

**Șef de catedră: S. Briceag, dr., conf. univ
Recenzent: S. Briceag, dr., conf. univ**

***Psihologia adolescentului
(curriculum)***

Informații despre titularul de curs:

Nume: Cazacu Daniela

Titlu științific : lect. univ.,

Informații de contact: e-mai- daniela.cazacu11@gmail.com

Orar consultații: Luni, 12.40-14.00

Anul universitar 2015-2016

FIȘA DISCIPLINEI

Universitatea de Stat "Alec Russo" din Bălți		Denumire unității de curs	
Facultatea	Științe ale educației, psihologie și arte	Psihologia adolescentului	
Catedra	Psihologie		
Domeniul general de studiu	<i>Științe ale educației</i>	Categoria disciplinei (F/G/U/S/M²): S	Semestrul (1-8): 3
Domeniul de formare profesională la ciclul I	<i>Științe ale educației</i>		
Denumirea specialității		Tipul unității de curs (O/A/L³): O	

I. Structură disciplină

Număr de ore/săptămână				Credite	Total ore/ Semestru ⁴	Total ore de activitate individuală ⁵	Forma de evaluare (C/Exs/Exo/Eec/T) ⁶	Limba de predare
Cur s	Sem	Lab	Proiec t					
2	1	-	-	3	45	45	Exs	Româna

II. Personal didactic

	Gradul didactic	Titlul științifi c	Prenumele și numele	Încadrarea (titular/cumul)
Curs	Lect.univ.,	Drd	Cazacu Daniela	titular
Seminar	Lect.univ.,	Drd	Cazacu Daniela	titular
Laborator				

III. Precondiții de accesare a disciplinei (se menționează disciplinele care trebuie studiate anterior)

Psihologie. Practica de inițiere

IV. Obiectivele disciplinei (maximum 10 rânduri, în corelare cu obiectivele și misiunea specializării, exprimate prin deprinderi, aptitudini și competențe)

Cunoașterea identității psihologice a etapelor ontogenetice aferente copilului (de la concepție până la moarte); Cunoașterea exigențelor educative specifice vârstei adolescenței. Înțelegerea mecanismelor prin care factorii cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali pot influența devenirea personalității la această vârstă; Recunoașterea factorilor de risc la vârsta adolescenței; Interpretarea și argumentarea modului în care factorii ereditari, cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali influențează creșterea, maturizarea particularităților psihice; Proiectarea strategiilor valide de cercetare a particularităților dezvoltării psihice la vârsta adolescenței; Aplicarea metodelor și tehnicilor de investigație a particularităților psihice la vârsta adolescentă, elaborând profilului psihologic al adolescentului; Dezvoltarea unei atitudini responsabile față de educația tinerei generații, fundamentată pe noile achiziții ale științei; Respectarea diferențelor de vârstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală.

V. Tematica disciplinei

Curs	Cunoașterea aspectelor generale ale problematicii dezvoltării psihice: Delimitările conceptuale privind domeniul psihologiei vîrstelor: Metodologia cercetării în domeniul psihologiei vîrstelor. Perspectivele actuale ale ontogenezei. Modele ale dezvoltării ontogenetice: modelul organicist sau activ, modelul mecanicist sau reactiv, modelul interacționist (mixt) sau al dublei determinări; decalajul transversal al dezvoltării psihice; decalajul orizontal al dezvoltării psihice; zona dezvoltării proxime – concept teoretic al perspectivei formative. b) Perspectivele teoretice cu privire la dezvoltarea umană; Teorii ale dezvoltării psihice. Factorii devenirii ființei umane: ereditate, mediu, educație; Dinamism și evoluție în viața umană: repere psihogenetice și psihodinamice; ciclurile vieții psihice;
-------------	--

	<p>stadiile vieții psihice.</p> <p>Cunoașterea aspectelor particulare ale problematicii dezvoltării psihice: Dezvoltarea fizică la vârsta adolescentă: dezvoltarea somatică, maturizarea sexuală, maturizarea timpurie, maturizarea târzie la vârsta adolescenței. Caracteristici generale ale cogniției în adolescență: particularități ale proceselor senzoriale, dezvoltarea gândirii în adolescență, stilul cognitiv, dezvoltarea limbajului în adolescență, caracteristicile memoriei în adolescență, particularitățile imaginației în adolescență. Dezvoltarea socială și a personalității în adolescență: teoriile dezvoltării: teoria psihosexuală a dezvoltării, teoria psihosocială a dezvoltării, teorii ale dezvoltării morale. Dezvoltarea personalității: aptitudinile la vârsta adolescentă, caracterul. Dezvoltarea sinelui în adolescență: Adolescența și criza de identitate. Criza de originalitate. Relațiile sociale în adolescență: relațiile cu familia, relațiile cu părinții, relațiile cu frații, relațiile cu covârșnicii, influența grupului de covârșnici, relațiile cu școala.</p>
Seminar	<i>Cunoașterea aspectelor generale ale problematicii dezvoltării psihice; Perspectivele teoretice cu privire la dezvoltarea umana ; Cunoașterea aspectelor particulare ale problematicii dezvoltării psihice la vârsta adolescentină.</i>
Laborator	

VI. Bibliografie minimală obligatorie

1. Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică : man. pentru colegii pedagogice / Ig. Racu, C. Perjan, P. Jelescu, ... S. Briceag, ...; Univ. Pedagogică de Stat "Ion Creangă" ; Inst. de Șt. ale Educației ; Univ. de Stat "Alec Russo", ... - Ch. : Univers Pedagogic , 2007. - 160 p. : tab. - ISBN 978-9975-48-039-0. - Bibliogr. p. 159. Total ex.: sl3-3; dlu-1; sî2-174 159.9(075.32) / P97.
2. Crețu, Tinca. Psihologia vîrștelor. - Ed. a 3-a, rev., ad.. - Iași : Polirom, 2009 - 389 p. (Psihologia copilului & Parenting / coord. de Georgeta Pânișoară). - ISBN 978-973-46-1358-8 ; Total ex.: sl3-1; 378.4/ P93
3. Losii, E. Particularitățile psihologice ale crizelor vîrștei adulte // Probleme ale științelor socioumane și modernizării învățămîntului : Conf. șt. an. a Univ. de Stat "Ion Creangă", ebr. 2009). - Vol.1. - 2009. - P. 362-36; Total ex.: sl 3-1; 159.9 / C85
4. Эриксон, Эрик Г. Восемь возрастов человека // Эриксон, Эрик Г. Детство и общество. - СПб. - 2000. - С.235-264. Total ex.: sl3-1; 159.9 / Э 777

VII. Metode didactice folosite

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată **Seminar:** dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor, jocul de rol.

VIII. Evaluare

Pre-condiții			
		Modalități și mijloace de evaluare	Procent din nota finală
Evaluare finală:		Examen scris	40%
Evaluare curentă	Seminar	Răspunsuri orale, elaborare de proiecte, referate, lucrări de control	60%
	Laborator		
	Teza de an		

1. Repartizarea orelor conform planului de studii

Denumirea disciplinei/specialitatea			Psihologia vîrștelor					
Forma de învățămînt	sem	Nr. credite	Total ore		Ore prelegeri	Ore seminare	Ore laborator	Forma evaluare
			auditoriale	St.ind.dir.				
Cu frecvență la zi	3	3	45	45	30	15	-	ex
Cu		3	18	18	12	6	-	ex

frecventa redusa								
---------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

2. Descrierea disciplinei:

a) Locul si rolul disciplinei in contextul conceptiei formarii specialistului

Psihologia adolescenței este o ramura aparte și relativ recentă în domeniul psihologiei vârștelor. Ea se ocupă de schimbările comportamentale care apar de-a lungul vieții individului, răspunzând la întrebări cum ar fi: „Cum ne comportăm?”; „De ce?”; „Care sunt diferențele față de același tip de comportament al aceluiași individ, aflat la un alt stadiu de dezvoltare?”; „Există modificări fundamentale în comportamentul uman?”; „Cum se petrec aceste modificări și ce anume se schimbă?”; „Care sunt cauzele acestor schimbări?”; „În ce măsură schimbările sunt continue și în ce măsură se structurează ca stadii mai bine sau mai puțin bine definite în dezvoltarea umană?”. Psihologia adolescenței descrie modificările comportamentelor atât în mod analitic, cât și global, de la simțuri și până la interacțiunile cu ceilalți ce ține de vârșta adolescentă. Este domeniul psihologiei, care are în vedere o largă varietate a schimbărilor, cum ar fi: schimbările fizice, cognitive, psihosociale. De aici rezultă interdisciplinaritatea dezvoltării umane.

Dezvoltarea omului ca ființă biopsihosocioculturală presupune conlucrarea a patru tipuri de forțe: biologice (factorii genetici și cei care țin de sănătate), psihologice (factorii interni: perceptivi, cognitivi, emoționali, de personalitate etc.), socioculturale (factorii interpersonali, societali, culturali, etnici) și ciclurile vieții (în diferite momente ale vieții, forțele biologice, psihologice și socioculturale afectează în mod diferit ființa umană, aflată în contexte diferite.

Se constituie ca disciplină care întregeste pregătirea profesională a studenților la facultățile cu profil pedagogic.

b) Competențe dobândite:

Cunoaștere și înțelegere (*cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice disciplinei*)

- Cunoașterea identității psihologice a etapelor ontogenetice aferente copilului (de la concepție până la moarte);
- Cunoașterea exigențelor educative specifice vârștei adolescente;
- Înțelegerea rolului psihologiei vârștelor în realizarea instruirii și educației tinerei generații
- Înțelegerea rolului psihologiei adolescenței în realizarea instruirii și educației tinerei generații

- Recunoașterea factorilor de risc în educația tinerei generații corelative stadiului de dezvoltare.
- Înțelegerea reperelor ce ghidează elaborarea programelor de educație pentru vârsta adolescenței.

Explicare și interpretare (*explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei*)

- Explicarea și ilustrarea modificărilor la diferite nivele specifice perioadei ontogenetice.
- Interpretarea și argumentarea modului în care factorii ereditari, cognitivi, emoționali, comportamentali și sociali influențează creșterea, maturizarea, consolidarea particularităților psihice.
- Explicarea caracteristicilor de vârstă și individuale la vârsta adolescenței
- Argumentarea modalităților de intersecție dintre psihologia adolescenței și alte ramuri ale psihologiei care sunt centrate pe aspecte evolutive.

Instrumental – aplicativ (*proiectarea, conducerea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și de aplicare*)

- Proiectarea strategiilor valide de cercetare a particularităților dezvoltării psihice la vârsta adolescenței (transversale, longitudinale, experimentale, prospective, studii de caz, studii calitative, meta-analize).
- Aplicarea metodelor și tehnicilor de investigație a particularităților psihice la vârsta adolescenței cu elaborarea profilului psihologic al vârstei.

Atitudinale (*manifestarea unei atitudini pozitive și responsabile față de domeniul științific / cultivarea unui mediu științific centrat pe valori și relații democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale și civice / valorificarea optimă și creativă a propriului potențial în activitățile științifice / implicarea în dezvoltarea instituțională și în promovarea inovațiilor științifice / angajarea în relații de parteneriat cu alte persoane - instituții cu responsabilități similare / participarea la propria dezvoltare profesională*)

- Dezvoltarea unei atitudini responsabile față de educația tinerei generații, fundamentată pe noile achiziții ale științei
- Respectarea diferențelor de vârstă, gen, religie, cultură, orientare sexuală.
- Angajarea în analiza critică a politicilor publice de promovare a educației cu respectarea particularităților de vârstă și cele individuale.

- Respectarea stricta a normelor etice în activitatea profesională și angajarea în dezvoltarea personală și profesională continua.

c) Finalitati:

La finele acestui curs universitar studentul va fi capabil sa:

- Înțeleaga rolul psihologiei adolescentului în realizarea instruirii și educatiei tinerei generatii
- Recunoasca factorii de risc in educatia tinerei generatii corelative stadiului de dezvoltare studiat.
- Explice diferențele de virsta și individuale intilnite in diferite perioada adolescentină.
- Realizeze caracteristici psihologice a individului la vârsta adolescentină
- Dezvolte o atitudine responsabila față de educatia tinerei generatii, fundamentată pe noile achiziții ale științei psihologice.
- Comunice suportiv și eficient cu actorii din cimpul educational.

d) **Preconditii** : Cunostinte și competente din domeniul Psihologia. Practica de initiere.

e) Conținutul cursului:

Cunoașterea aspectelor generale ale problematicii dezvoltării psihice: Delimitarile conceptuale privind domeniul psihologiei virstelor; Metodologia cercetarii in domeniul psihologiei virstelor. Perspective actuale ale ontogenezei; Modele ale dezvoltarii ontogenetice; Conceptul de dezvoltare psihica; Factorii dezvoltării psihice. **Dezvoltarea fizică la vârsta adolescență:** dezvoltarea somatică, maturizarea sexuală, maturizarea timpurie, maturizarea tîrzie la vârsta adolescenței. **Caracteristici generale ale cogniției în adolescență:** particularități ale proceselor senzoriale, dezvoltarea gîndirii în adolescență, stilul cognitiv, dezvoltarea limbajului în adolescență, caracteristicile memoriei în adolescență, particularitățile imaginației în adolescență. **Dezvoltarea socială și a personalității în adolescență:** teoriile dezvoltării: teoria psihosexuală a dezvoltării, teoria psihosocială a dezvoltării, teorii ale dezvoltării morale. **Dezvoltarea personalității:** aptitudinile la vârsta adolescență, caracterul. **Dezvoltarea sinelui în adolescență:** Adolescența și criza de identitate. Criza de originalitate. **Relațiile sociale în adolescență:** relațiile cu familia, relațiile cu părinții, relațiile cu frații, relațiile cu covîrstnicii, influența grupului de covîrstnici, relațiile cu școala.

f) Strategii didactice :

Curs: expunerea, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată

Seminar: dezbateri, clarificare conceptuală, activități de grup, descoperire dirijată, sinteza cunoștințelor.

3. Distribuirea modulara a cursului

T e m a	Unitatile tematice ale cursului	Nr. de ore 30/15				12/6			
		Studii cu frecvență la zi				Studii cu FR			
		Prelegeri		Seminare		Prelegeri		Seminare	
	Plan (puncte de reper, aplicații practice pentru seminare)	Aud.	l.i.dir	Aud.	l.i.dir	Aud.	l.i.dir	Aud.	l.i.dir
I.	Aspecte generale ale problematicii dezvoltării psihice								
1.	<p>1.1. Delimitările conceptuale privind domeniul psihologiei virstelor</p> <p>1.2. Metodologia cercetării în domeniul psihologiei virstelor</p> <p>1.3. Perspective actuale ale ontogenezei: Modele ale dezvoltării ontogenetice</p> <p>1.4. Conceptul de dezvoltare psihică</p> <p>1.5. Factorii dezvoltării psihice.</p> <p><i>Aplicații practice: De prezentat valoarea fiecărui model al dezvoltării ontogenetice în practica educațională, cu avantaje și dezavantaje.</i></p>	6	6	2	2	1	1		
2.	<p>Perspective teoretice cu privire la dezvoltarea umană.</p> <p>3.1 Teoria psihosexuală a dezvoltării (S. Freud)</p> <p>3.2. Teoria psihosocială a dezvoltării (E. Erikson)</p> <p>3.3. Teorii ale dezvoltării morale. (L. Kohlberg)</p> <p><i>Aplicații practice: De prezentat o analiză argumentativă a valorii fiecărei perspective teoretice pentru practica educațională</i></p>	4	4	2	2	1	1		

3	Aspecte generale ale dezvoltării fizice la vârsta adolescență	4	4	2	2	2	2		
	2.1. Dezvoltarea somatică în adolescență 2.2. Caracteristici generale ale maturizării sexuale în adolescență 2.3. Maturizarea timpurie în adolescență 2.4. Maturizarea târzie la vârsta adolescenței. <i>Aplicatii practice: De prezentat o analiza argumentativa a avantajelor și dezavantajelor dezvoltării timpurii și a dezvoltării târzii.</i>								
4.	Caracteristici generale ale cogniției în adolescență	4	4	2	2	2	2	2	2
	4.1. Particularitățile proceselor senzoriale la adolescenți, 4.2. Dezvoltarea gândirii în adolescență: stilul cognitiv 4.3. Dezvoltarea limbajului în adolescență, 4.4. Caracteristicile memoriei în adolescență, 4.5. Particularitățile imaginației în adolescență. <i>Aplicatii practice : De elaborat un eseu „Valoarea cunoasterii particularităților și caracteristicilor de dezvoltare a vârstei adolescenței”</i>								
5.	Dezvoltarea personalității:	2	2	2	2	2	2	2	2
	5.1. Dezvoltarea aptitudinilor la vârsta adolescență, 5.2. Caracterul și temperamentul în adolescență								
6.	Dezvoltarea sinelui în adolescență.Criza de vîrstă	6	6	3	3	2	2	1	1
	6.1. Adolescența și criza de identitate. 6.2. Criza de originalitate 6.3. Problemele vârstei adolescente								

	6.3.1 Adolescenți problematici 6.3.2. Devianța și delincvența la vârsta adolescentină Aplicații practice: a) <i>Elaborați un profil psihologic a unui adolescent marcat de criză.</i> b) <i>Prezentat investigația experimentală a valorilor morale ale adolescentului</i>								
7	Relațiile sociale în adolescență:	4	4	2	2	2	2	1	1
	7.1. Relațiile cu familia 7.2. Relațiile cu părinții 7.3. Relațiile cu frații 7.4. Relațiile cu covârșnicii 7.5. Influența grupului de covârșnici 7.6. Relațiile cu școala.								

5. Bibliografia

1. Abric, J.-Cl. Psihologia comunicării : teorii și metode. Iași : Ed. Polirom, 2002. 208 p.
2. Banciu, Dan; Rădulescu, Sorin M.; Adolescenții și familia. București: Ed. Șt. și Encicl., 1987.
3. Banciu, Dan; Rădulescu, Sorin M. Introducere în sociologia delincvenței juvenile. București: Ed. Medicală, 1990. 163 p.
4. Basiliade, G. (coord.). Reeducare și integrare socială. București: Centrul de cercetări pentru problemele tineretului, 1997.
5. Băncila, Gabriela; Zamfir, Gheorghe. Algoritmul succesului: repere actuale în învățământul preuniversitar. București, 1999. 167 p.
6. Berge, Andre. Defectele copilului. tad. București: Ed. D.P., 1998.
7. Binet, Alfred. Ideile moderne despre copii. București: Ed. D.P., 1975. 259 p.
8. Bogdan, Tiberiu. Probleme de psihologie judidara. București: Ed. Șt, 1973. 222 p.
9. Bolboceanu, A.; Briceag, S.; Tomac, A. Cercetarea experimentală a aptitudinilor față de limbile străine În Investigații pedagogice și psihologice : Culeg. de art. șt. ale tinerilor savanți. Cimișlia, 1997, p. 88-90.
10. Bolboceanu, Aglaida. Comunicarea cu adultul și dezvoltare cognitivă: aspecte etative. Ch., 2003. 118 p.
11. Bolboceanu, Aglaida. Comunicarea elevilor de vîrstă mică cu adulții. În Univers pedagogic, 2004, nr.4, p.20-25.
12. Briceag, Silvia. Aspecte ale pregătirii psiho-pedagogului social în cadrul cursului de psihologie medicală În Materialele conferinței de totalizare a Proiectului "Tempus-Tacis". Bălți, 1998, p. 35-36.
13. Briceag, Silvia. Aspecte noi în contextul investigației aptitudinilor. În Clasic și modern în psihopedagogia socială. Ch., 1996, p. 205-208.

14. Briceag, Silvia. Deficite de climat familial și insucces școlar. În Aspecte psihosociale ale procesului educațional : Materialele conf. int. (Chișinău, 28-29 oct. 2005). Ch., 2006, p. 71-74.
15. Briceag, Silvia. Dinamica corelației aptitudinilor generale și a aptitudinilor spre o limbă străină în ontogeneză. Seminar special la psihologie. Recomandări metodice. Bălți, 1996. 23 p.
16. Briceag, Silvia. Dinamismul corelației aptitudinilor generale și speciale în contextul instruirii diferențiate. În Investigații pedagogice și psihologice : Culeg. de art. Ale tinerilor savanți. Cimișlia, 1997, p. 168-171.
17. Briceag, Silvia. Dinamismul corelației aptitudinilor generale și speciale în contextul instruirii diferențiate. În Experiențe și perspective în dezvoltarea învățământului primar și preșcolar din Republica Moldova. Bălți, 1996, p.25-26.
18. Briceag, Silvia. Experiențe de implementare a investigațiilor experimentale în predarea psihologiei în școala superioară. În Calitatea formării specialiștilor în învățământul superior : strategii, forme, metode : Materialele conf. șt. Int. consacrate aniversării a 60-a de la fundarea Univ. de Stat "Alec Russo", Bălți, 5-7 oct. 2005. Bălți, 2005, Vol. 2, p. 58-61.
19. Briceag, Silvia. Homeostazia organismului în spirala sănătate-stres-boală. În An. șt. / Univ. de Stat "A. Russo" din Bălți : Ser. nouă. Bălți, 2001, T.19, fasc. c.: Pedagogie și Psihologie. Muzică și Pedagogie muzicală. p. 44-47.
20. Briceag, Silvia. Impactul social asupra homeostaziei familiale. În Probleme actuale medico-sociale, psihologice și demografice ale familiei : Materialele conf. șt. (6 noiembrie 1998). – Ch., 1998, p. 222-223.
21. Briceag, Silvia. Învățătorul contemporan și reprezentarea lui socială. În Reforma învățământului : teorie și practică : conf. int. șt.-practică (Bălți, 20-21 apr. 2002). Bălți, 2002, p. 8-11.
22. Briceag, Silvia. Libertatea: specificul conceperii și manifestării ei la tineretul de astăzi. În Anatomia societății posttotalitare. Ch., 2002, p. 259-269.
23. Briceag, Silvia. Orizontul referințelor valorice la adolescenții din mediu urban și rural. În An. șt. / Univ. de Stat "A. Russo" din Bălți : Ser. nouă. Bălți, 2001, T.19, fasc. c.: Pedagogie și Psihologie. Muzică și Pedagogie muzicală, p. 48-52.
24. Briceag, Silvia. Patopsihologie : curs de prelegeri / Univ. de Stat "A. Russo", Fac. Pedagogie și Psihologie, Cat. Pedagogie și Psihologie socială și generală. Bălți, 2001. 108 p.
25. Briceag, Silvia. Perspective psihologice de optimizare a randamentului școlar. În Tradiționalism și modernism în educație : realitate și deziderate : materialele conf. șt. int. (Chișinău, 28-29 mart. 2003). Ch., 2003, p. 288-291.
26. Briceag, Silvia. Problema dinamicii coraportului dintre aptitudinile generale și speciale la diferite vârste. În Știința psihologică: progres, probleme și perspective. - Chișinău, 1996. - P. 59-60.
27. Briceag, Silvia. Referințe valorice, modele și idealuri de viață la adolescenții din mediul rural și urban. În Elevul contemporan : Schițe de portret psihologic : culeg. de art. șt. Ch., 1999, p. 40-60.
28. Briceag, Silvia. Reflecții asupra unor dimensiuni de perfecționare a cadrelor didactice. În Pregătirea și perfecționarea cadrelor didactice în domeniul învățământului preșcolar și primar: realizări, probleme, perspective: Materialele Conf. șt. Int. Ed. I, 30 sept. - 1 oct. 1999. Ch., 1999, p. 54.
29. Briceag, Silvia. Specificul sferei afective la copiii din familiile (mono) parentale. În Aspecte psihosociale ale procesului educațional : Materialele conf. int. (Chișinău, 28-29 oct. 2005). Ch., 2006, p. 90-92.
30. Briceag, Silvia. Strategii teoretice și aplicative de asistență psiho-socială în sfera medicală. Bălți, 1999. 25 p.

31. Briceag, Silvia. Studiu experimental al aptitudinilor spre o limbă străină în ontogeneză. Bălți, 1996. 25 p
32. Psihologia dezvoltării și psihologia pedagogică : man. pentru colegii pedagogice / Ig. Racu, C. Perjan, P. Jelescu,...S. Briceag,...; Univ. Pedagogică de Stat "Ion Creangă" ; Inst. de Șt. ale Educației ; Univ. de Stat "Alec Russo",.... - Ch. : Univers Pedagogic , 2007. - 160 p. : tab. - ISBN 978-9975-48-039-0. - Bibliogr. p. 159.
33. Bruner, Gerome S. Pentru o teorie a instruirii. București: Ed. D.P., 1970. 205 p.
34. Calancea, Angela; Bucun, Nicolae. Emoționalitatea – o calitate substanțială a personalității. În Simposia Professorum. Seria Psihologie și Științe ale Educației: Materialele ses. șt. din 26-27 apr. 2002. Ch., 2002, p.22-24.
35. Carrol, John B. Limbaj și gândire. București: Ed. D.P., 1979. 156 p.
36. Competența didactică. Coord. Stroe Marcus. București: All Educațională, 1999. 174 p.
37. Comunicare și educație. Coord. L. Șoitu. Iași: Ed. „Spiru Haret, 1996. 205 p.
38. Cozărescu, Mihaela; Ștefan, Laura. Psihologia educației: Teorie și aplicații. București: Ed. ASE, 2004. 298 p.
39. Crețu, Elvira. Psihopedagogia școlară pentru învățământul primar. București: Aramis, 1999. 192 p.
40. Creți, Tinca. Valorizarea ca atitudine și act educațional. În Rev. învățământului preșcolar, 2004, nr.1-2, p.5-11.
41. Cristea, Gabriela. Psihologia educației. București: Coresi, s.a. 180 p.
42. Cristea, Sorin. Modelul condiționării operante a instruirii: (Burrhus F. Skinner). În Tribuna învățământului, 2003, nr.696, p.7; nr.697, p.7.

6. Lucrul individual dirijat

Timpul total (ore pe semestru) al activităților de studiu individual pretinse studentului

(completați cu zero activitățile care nu sunt cerute)

1.	Descifrarea și studiul notițelor de curs	6	8.	Pregătire prezentări orale	5
2.	Studiu după manual, suport de curs	4	9.	Pregătire examinare finală	4
3.	Studiul bibliografiei minimale indicate	4	10.	Consultații	2
4.	Documentare suplimentară în bibliotecă	10	11.	Documentare pe teren(gradinita, scoala)	2
5.	Activitate specifică de pregătire (ore)	0	12.	Documentare pe INTERNET	2
6.	Realizare teme, referate, eseuri, traduceri	4	13.	Activități de promovare a experienței	0

7.	Pregătire lucrări de control	2	14.	Alte activități ...	0
TOTAL ore studiu individual (pe semestru) =				45	

7.Evaluare: (forma, formula, exigente regulament, chestionar pentru proba evaluare finala, tematica tezelor de an)

Forma de evaluare-examen scris ,formula :media evaluarii curente/0,6+ nota ex /0,4=nota

finala

Chestionar pentru evaluarea finală

1. Delimitati conceptele privind domeniul psihologiei adolescentului
2. Prezentați viziuni asupra metodologiei cercetării în domeniul psihologiei vîrstelor
3. Perspectivele teoretice cu privire la dezvoltarea umana.Descrieti teoria dezvoltării psihosexuale (S. Freud)
4. Perspectivele teoretice cu privire la dezvoltarea umana. Descrieti teoria dezvoltarii judecatilor morale(Lawrence Kohlberg: 1927 – 1987)
5. Perspectivele teoretice cu privire la dezvoltarea umana. . Descrieti teoria dezvoltarii psihosociale((Erik Erikson: 1902 – 1994)
6. Caracterizați dezvoltarea fizică în adolescență
7. Realizați o paralelă între maturizarea timpurie și maturizarea tîrzie.
8. Caracterizați particularitățile proceselor senzoriale în adolescență
9. Caracterizați memoria în adolescență
10. Caracterizați limbajul din perioada adolescentină
11. Dezvăluți caracteristicile generale ale imaginației în adolescență
12. Prezentați optici în rezolvarea problemei crizei de vîrstă în adolescență
13. Prezentați o caracteristică generală a aptitudinilor în adolescență
14. Descrieți relațiile sociale din adolescență: relațiile cu familia,părinții,
15. Descrieți relațiile sociale din adolescență: relațiile cu covîrstnici, frații, școala.